

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 13 mei 2025
Nummer 4158
Onderwerp Raadsbrief Wensen en bedenkingenprocedure subsidieregelingen verduurzamen
koopwoningen 2025

Portefeuillehouder Wethouder Belt

1. Aanleiding

Het college vindt het belangrijk dat zoveel mogelijk inwoners de kans krijgen om hun woning te verduurzamen. Binnen de strategie voor de energietransitie staat het terugdringen van de warmtevraag in gebouwen en woningen immers centraal. Een belangrijk onderdeel van het programma Duurzaamheid is daarom de ondersteuning van woningeigenaren bij het isoleren van de woning opgenomen. Om nog meer inwoners te ondersteunen in het isoleren van hun woning, breidt de gemeente Leidschendam-Voorburg de isolatiesubsidies uit met 3 nieuwe regelingen en een aanpassing van de bestaande regeling Isolatie en Groen dak. Zo ondersteunt de gemeente ook doe-het-zelvers en inwoners die kiezen voor natuurlijke (biobased) isolatiematerialen.

Met deze raadsbrief wordt de raad om wensen en bedenkingen gevraagd over deze subsidieregelingen. De raad wordt geadviseerd deze raadsbrief te agenderen voor de eerst mogelijke vergadering van de Commissie Omgeving. In deze vergadering kunnen de commissieleden eventuele wensen en bedenkingen kenbaar maken aan het college.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar de eerdere iBabs-dossiers:

3095 Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2023-2026

3962 Collegevoorstel Vaststellen aanvraag SPUK LAI tranche 2

3363 Collegevoorstel aanvraag SPUK Nationaal Isolatieprogramma

2. Inhoudelijke uiteenzetting

Het college is voornemens om de bestaande subsidieregeling Isolatie en Groen dak aan te passen en de ondersteuning van inwoners uit te breiden met 3 nieuwe regelingen. Zo ondersteunt de gemeente ook doe-het-zelvers en stimuleert de gemeente inwoners die kiezen voor natuurlijke (biobased) isolatiematerialen. Samen met inwoners bouwt het college hiermee aan een gezonde, duurzame en toekomstbestendige leefomgeving.

Er zijn 3 belangrijke ontwikkelingen die maken dat het college deze regelingen nu aanpast en opzet:

1. Extra middelen van het Rijk

In 2023 en 2024 hebben er verschillende ontwikkelingen plaats gevonden binnen het Nationale Isolatieprogramma van het Rijk. Hieruit zijn verschillende tranches van de SPUK Lokale Isolatie Aanpak (LAI) aangevraagd en zijn deze middelen aan de gemeente toegekend (2023, 2024 & 2025). Met deze Specifieke Uitkering van het Rijk ondersteunt het college inwoners met het isoleren van hun woning met subsidies. Het rijk heeft als voorwaarde een specifieke doelgroep opgelegd; namelijk woningen met een lage WOZ-waarde en een laag energielabel. 2 van de nieuwe regelingen zijn daarom specifiek voor deze SPUK LAI doelgroep.

2. Krapte op de aannemersmarkt

Uit onderzoek blijkt dat uitvoerende bedrijven onvoldoende professionele capaciteit hebben om alle noodzakelijke isolatiehandelingen per jaar te realiseren. Daarom is het voor het behalen van klimaatdoelen noodzakelijk om de inzet, kennis en kunde van doe-het-zelvers optimaal te benutten. Uit nader onderzoek is vervolgens geconcludeerd dat woningeigenaren met gerichte ondersteuning de eigen woning goed zelf willen en kunnen isoleren. 2 van de nieuwe regelingen zijn daarom specifiek gericht op doe-het-zelvers.

3. Milieuvervuiling en gezondheidsproblematiek

Het wordt steeds belangrijker om duurzame materialen te gebruiken bij het isoleren. Traditionele isolatie kan bij verwijdering of slijtage schadelijke stoffen lekken naar bodem en water, met risico's voor ecosystemen en volksgezondheid. Biobased isolatiematerialen, zoals hennep en houtvezel, zijn een duurzaam en gezond alternatief voor traditionele isolatie. Ze veroorzaken minder milieubelasting en co2 uitstoot, zijn hernieuwbaar en bevorderen een gezondere leefomgeving voor inwoners én werkomgeving voor bouwprofessionals. In tegenstelling tot synthetische materialen geven ze geen schadelijke stoffen af tijdens productie of verwerking. Het is van belang dat de gemeente hierin haar verantwoordelijkheid draagt voor de inwoners en het gebruik van biobased materialen stimuleert. Alle nieuwe regelingen stimuleren het gebruik van deze biobased materialen. De bestaande regeling is hiervoor aangepast.

Met dit plan komen er in totaal 4 subsidieregelingen beschikbaar. Schematisch zien de 4 regelingen er als volgt uit:

	Door een bedrijf laten uitvoeren	Doe-het-zelvers
SPUK-LAI doelgroep (lage WOZ/laag energielabel)	Subsidie Lokale Aanpak Isolatie Leidschendam-Voorburg Nieuwe regeling, n.a.v. SPUK van het rijk	Subsidie Specifiek uitkering Doe-het-zelf Leidschendam-Voorburg Nieuwe regeling n.a.v. SPUK van het rijk
Overige woningeigenaren	Subsidie Isolatie en Groen dak Deze regeling bestond al en is uitgebreid met het stimuleren van biobased materialen	Subsidie Doe-het-zelf Leidschendam-Voorburg Nieuwe regeling

- De bestaande subsidieregeling Isolatie en Groen dak is bedoeld voor woningeigenaren die maatregelen laten uitvoeren. Deze regeling wordt aangepast zodat biobased maatregelen aantrekkelijker zijn.
- De eerste nieuwe regeling is vergelijkbaar met de bestaande regeling, maar faciliteert specifiek woningeigenaren die zelf de isolatie willen uitvoeren (doe-het-zelvers).
- De andere 2 nieuwe regelingen zijn voor de 'SPUK-LAI doelgroep'. De regeling van het Rijk stelt deze doelgroep vast: namelijk woningen met een lage WOZ-waarde en laag energielabel. Het onderscheid binnen deze 2 nieuwe regelingen is wederom dat de één gericht is op inwoners die het isoleren laten uitvoeren en de ander gericht is op inwoners die de maatregelen zelf uitvoeren (doe-het-zelvers).
- Inwoners worden geholpen om de juiste subsidie aan te vragen door duidelijke communicatie en een gebruikersvriendelijk subsidiesysteem.

Stimuleren van biobased materialen

Biobased isolatie biedt voordelen voor milieu en gezondheid en draagt bij aan een circulaire economie. Het college stimuleert het gebruik van biobased isolatiemateriaal als onderdeel van haar inzet voor een duurzame en gezonde leefomgeving. Om dit te bevorderen, worden subsidies voor traditionele isolatie verlaagd en worden hogere subsidies toegekend voor biobased isolatie. De gemeente is hiermee een koploper in Nederland.

Bij de nieuwe subsidiebedragen is rekening gehouden met betaalbaarheid: de kosten per inwoner mogen niet significant stijgen. Daarom worden de subsidiebedragen zo vastgesteld dat biobased isoleren financieel aantrekkelijk blijft, ondanks de hogere materiaalkosten. Naar verwachting zullen biobased materialen op termijn breder beschikbaar en goedkoper worden. Dan zullen de subsidieregelingen door het college worden aangepast. Mocht de verwachte prijsdaling uitblijven, dan bestaat het risico dat de subsidieregeling minder aantrekkelijk wordt of aanvullende middelen nodig zijn. Hier zal actief op worden gemonitord.

Een toelichting van de keuze om biobased isolatiemateriaal te stimuleren en de grondlegging van de bijbehorende (m²) subsidiebedragen is opgenomen in *Bijlage 1 – Toelichting Biobased isoleren & Bijlage 2 - Toelichting m² prijzen*. De exacte (m²) bedragen per subsidieregeling zijn terug te vinden in de subsidievoorwaarden en in *Bijlage 3 - (m²) subsidiebedragen nieuwe subsidies duurzaamheid*.

De financiële gevolgen van het besluit

De financiële dekking voor de gekozen m²-subsidiebedragen is zorgvuldig onderbouwd op basis van de beschikbare middelen uit zowel de SPUK LAI-gelden als de gemeentelijke bestemmingsreserve Duurzaamheid en Energietransitie.

Voor de Subsidie Lokale Aanpak Isolatie Leidschendam-Voorburg en de Subsidie Specifieke Uitkering Doe-het-zelf Leidschendam-Voorburg worden de kosten volledig gedekt uit de SPUK LAI-

middelen die zijn toegekend in de jaren 2023, 2024 en 2025 en lopen door tot eind 2029. De subsidieregelingen zijn actief zolang de genoemde middelen beschikbaar zijn.

Het Rijk heeft in de periode 2023–2025 een bedrag van € 3.683.494,- toegekend, waarvan nog ruim € 3,5 miljoen beschikbaar is voor de uitvoering van de subsidieregelingen. Een deel van de middelen is reeds gereserveerd voor specifieke VvE-projecten, zoals in De Heuvel-Amstelveen.

Deze middelen worden verdeeld over 2 doelgroepen waarbij de subsidiebedragen en voorwaarden gedetailleerd uitgewerkt zijn in de 'Specifieke nadere regels subsidieverstrekking Lokale Aanpak Isolatie Leidschendam-Voorburg 2025' en 'Specifieke nadere regels subsidieverstrekking Specifieke Uitkering Doe-het-zelf Leidschendam-Voorburg 2025'. De verdeling is als volgt:

- Subsidie Lokale Aanpak Isolatie Leidschendam-Voorburg: € 3.200.000
- Subsidie Specifieke Uitkering Doe-het-zelf Leidschendam-Voorburg: € 300.000.

De kosten voor de gemeentelijke regelingen –de subsidies Isolatie en Groen dak en Subsidie Doe-het-zelf Leidschendam-Voorburg 2025 – worden bekostigd uit de bestemmingsreserve conform de 1^e herziening van het bestedingsplan Bestemmingsreserve Duurzaamheid en Energietransitie (ibabs 3095). Voor deze regelingen is een totaalbedrag van € 750.000 beschikbaar gesteld, met de volgende verdeling:

- Subsidie Isolatie en Groen dak: € 600.000
- Subsidie Doe-het-zelf Leidschendam-Voorburg: € 150.000

Als het subsidieplafond is bereikt, kan er geen subsidie meer verleend worden. Wel heeft het college de bevoegdheid om het subsidieplafond tussentijds te wijzigen. Bij de subsidieregeling isolatie en groen dak dient de raad de begroting te wijzigen alvorens er meer subsidiemiddelen beschikbaar kunnen worden gesteld. Met deze verdeling en benutting van beschikbare middelen zijn de wijzigingen in de regelingen budgetneutraal.

Wensen- en bedenkingenprocedure

Het college is op grond van artikel 3 van de Algemene subsidieverordening Leidschendam-Voorburg 2019 bevoegd de subsidieregelingen vast te stellen. De raad wordt met deze raadsbrief door het college tijdig geïnformeerd over de subsidieregelingen, zodat de raad in de gelegenheid is desgewenst haar wensen en bedenkingen hierover kenbaar te maken.

In de eerst mogelijke vergadering van de Commissie Omgeving kunnen de commissieleden eventuele wensen en bedenkingen kenbaar maken aan het college door deze raadsbrief te agenderen. Als de raad geen wensen en bedenkingen kenbaar maakt op de subsidieregelingen, dan is er geen nadere besluitvorming nodig door het college en zal het college de regeling formeel bekendmaken.

De subsidieregelingen worden bekendgemaakt in het Gemeenteblad en zijn daarna zichtbaar op www.overheid.nl. Ook komt er een bericht in de Gemeenterubriek in Het Krantje bij de bekendmakingen. De subsidieregelingen treden een dag na bekendmaking in werking. Als de raad wel wensen en bedenkingen kenbaar maakt, dan zal het college deze meewegen in

haar definitieve besluit over de subsidieregelingen. De definitieve subsidieregelingen zullen dan door het college ter kennisname aan de raad worden aangeboden.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Bijlagen behorende bij deze raadsbrief

Dossiernummer Bestandsnaam

4158	Specifieke nadere regels subsidieverstreking Lokale Aanpak Isolatie Leidschendam-Voorburg 2025
4158	Specifieke nadere regels subsidieverstreking Specifieke Uitkering Doe-het-zelf Leidschendam-Voorburg 2025
4158	Specifieke nadere regels subsidieverstreking Doe-het-zelf Leidschendam-Voorburg 2025
4158	Specifieke nadere regels subsidieverstreking Isolatie en Groen dak Leidschendam-Voorburg 2025
4158	Bijlage 1 - Toelichting biobased isoleren
4158	Bijlage 2 - Toelichting m ² subsidiebedragen
4158	Bijlage 3 - (m ²) subsidiebedragen nieuwe subsidies duurzaamheid